

AVRUPA İSLAMLAŞIYOR

Foto: W.G. Schwanitz

Bernard Lewis

BERLİN, 19/04/06 --- Tirajı günde 201 bin 750 olan muhafazakar *Die Welt* gazetesinin 19 Nisan 2006 tarihli sayısında, Wolfgang G. Schwanitz imzasıyla ve yukarıdaki başlık altında yayımlanan, Tarihçi Bernard Lewis ile yapılan Princeton çıkışlı mülakatın özet çevirisi şöyledir:

SCHWANİTZ: *Mart ayı ortalarında, aralarında Ayaan Hirsi Ali, İrşad Manji, Salman Rüşdi ve İbn Varak'ın da bulunduğu 12 kişinin imzaladığı manifesto İslamizmi, tıpkı bir zamanların Nasyonal Sosyalizmi gibi totaliter bir hareket olarak niteliyor. Şimdi, Avrupa'da Müslüman azınlığının sırtından yalnızca iç siyasi değil aynı zamanda dış siyasi olarak da yürütülen sert ideolojik tartışmalar mı yaşanacak?*

LEWİS: Evet, kaldı ki bu süreçte bir dizi Avrupa ülkesinde azınlıklar çoğunluk haline gelecekler. Bir Suriyeli bu konuda, "İslamlaştırılmış bir Avrupa mı, yoksa Avrupalı bir İslam mı? Asıl sorulması gereken budur" demişti. Biz bunun nereye gideceğini bilmiyoruz. Net olan bir şey var o da, İslami cemaatlerin kendi insanları tarafından terörize ediliyor olması. Birçok kişi düşüncelerini kamuoyu önünde söylemeye cesaret edemiyor. Tabii ki Avrupa'da, açıkça görülebilenlerden daha fazla Avrupa anlayışını öne çıkaran birçok Müslüman var. Bunlar kolaylıkla hain olarak damgalanıyor, hatta öldürülüyorlar. Bu nedenle, bahsettiğiniz cesur insanlar ortaya çıkmadıkları sürece gerçek bir düşünce tespit edebilmek oldukça zor. Ancak bu sıradan insanlar için de oldukça zor.

SCHWANİTZ: *Diğer taraftan hukuk devletinin muhalif Müslümanları her anlamda koruması gerekiyor. Burada, dünyanın ilgilenmesi gereken yeni soru İslamizm mi yoksa demokrasi mi?*

LEWİS: Hayır, ben bunu İslamizm olarak nitelemezdim. Zira bu tanımlama her şeyin İslam ile ilişkilendirilmesine yol açıyor. Ancak bizim işimiz İslam içerisinde var olan bir hareketle. Bu her ne kadar en güçlü, en çok sesi çıkan ve Suudi Vahabizminin sahip olduğu petrol kuyuları tarafından finanse edilen bir hareket olsa da.

SCHWANİTZ: *Bu varsayım, Almanya'da yaşayan Türkleri de kapsıyor mu?*

LEWİS: Bunlar pek tabii ki Türkiye'dekilere oranla daha radikal ve devrimci yapıya sahipler. Türkiye'de İslamın aktarılması geleneksel yollarla gerçekleşiyor. Ancak Almanya'da daha fanatik ve aşırı İslam öğretileri söz konusu. Avrupa iktidarları bunu ne kontrol ne de finanse ediyor. Bu, Vahabilere hareket imkanı tanıyan bir alan.

SCHWANİTZ: *Şu ana kadar herhangi birisi, sizin "Avrupa bu yüzyılın sonunda İslamlaşmış olacak" yönündeki tezinizi çürütebildi mi?*

LEWİS: İslam ülkelerinin yakında Avrupa örneğini benimsemeleri bir gerekçe olabilir. Ancak ben zaten, şu anki göç ve demografik eğilimlerin kalıcı olması durumunda Avrupa'nın İslamlaşacağını söylemiştim. Bu eğilimlerde herhangi büyük bir değişim yok.

SCHWANİTZ: *Türkiye'nin tek Müslüman demokrasi olduğunu söylüyorsunuz. Avrupa Birliğine girmesi durumunda sadece sorunlar artmakla kalmaz aynı zamanda Avrupalılar Yakın Doğu'nun ihtilaflarının içine çekilmiş olurlar, değil mi?*

LEWİS: Türkiye ilk etapta, ulusu Müslüman olan bir demokrasidir. Diğer İslami ülkeler, sadece belirli oranda bir demokrasiye sahipler. Türkiye'yi öne çıkaran, laik bir anayasa ile demokratik kurumların yerleşmiş olmasıdır. Bunun en zorlu dönemi ise hükümetlerin seçimler vasıtasıyla iktidardan uzaklaştırılması. Başka yerlerde iktidarlar seçimleri değiştirirken Türkiye'de seçimler hükümetleri değiştiriyor. Ancak İslamcı hükümet, ülkeyi laiklikten geri döndürmeye çalışıyor. Dini bir takvimi var. Bu mücadele henüz atlatılmadı.

SCHWANİTZ: *İslam alemi ve Yakın Doğu için alternatifler nelerdir?*

LEWİS: Ya birçok sorunla başlanmış olmasına rağmen tıpkı Irak ve diğer ülkelerdeki gibi başarılı bir şekilde demokratik kurumlar geliştirecekler ya da Hristiyanlık ile Müslümanlık arasında sonu olmayan bir savaş başlayacak. Bu her iki tarafın da birbirini yok etmesine yol açacak. Buna rağmen ortak bir gelecek söz konusu olursa, o zaman 21. yüzyılın yeni süper güçleri Çin ve Hindistan'a karşı mücadele verecekler.

SCHWANİTZ: *Müslümanlar için demokratik bir alternatif var mı?*

LEWİS: Şu an sadece, kendine has özellikleriyle bir demokrasi olan Türkiye var. Muhalefetin seçimleri kazanıp dümeni devralabileceği denenmiş seçim sistemi, bağımsız yargısı ve bağımsız basını var.